

что рассмотрение законодательства Республики Беларусь, позволившее обосновать нормативную правовую базу для нового формата обучения в условия сложной эпидемиологической ситуации, а также изложение ряда апробированных организационных подходов по его воплощению, могут выступать в качестве основы для принятия важных административных решений на разных уровнях в системе образования нашей страны и одновременно ответить на ряд актуальных дискуссионных вопросов, обсуждаемых в обществе в настоящее время.

Ключевые слова: дистанционное обучение, информационные технологии, общее среднее образование.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-58-60>

ДО ПИТАННЯ ПРО ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СИСТЕМИ ОСВІТИ

Аліна Джурило, к.пед.н.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою дослідження є осмислення впливу глобальної пандемії COVID-19 на системи освіти у всьому світі.

З'ясовано, що з даними ЮНЕСКО, 188 держав закрили свої школи в масштабах всієї країни, що вплинуло на 91,3% учнів у всьому світі (1,58 млрд. чоловік). Закриття шкіл, навіть тимчасове, має великі соціальні та економічні наслідки, особливо для малозабезпечених верств населення.

Виявлено, що переривання навчання, яке було спричинене пандемією, позбавило дітей і молодь можливостей для зростання і розвитку. Особливо це позначилося на учнях з малозабезпечених сімей, які не мають можливостей для отримання освіти поза школою. До того ж багато малозабезпечених дітей отримували безкоштовне або пільгове харчування, що надавалися в школах. З'явилися значні проблеми у питаннях догляду за дітьми, оскільки за відсутності альтернативних варіантів працюючі батьки змушені залишати дітей одних, що є небезпечним для їхнього життя і здоров'я. В інших випадках працюючі батьки змушені пропускати роботу, щоб піклуватися про дітей, що часом призводить до втрати заро-

бітної плати та негативно впливає на продуктивність. У країнах, де школи закриті на місцевому або регіональному рівнях, відчувається посилення навантаження на школи, які залишаються відкритими, так як локалізоване закриття одних шкіл обтяжує інші школи, оскільки батьки і чиновники перенаправляють дітей у відкриті навчальні заклади. Дуже великою проблемою є соціальна ізоляція, адже школи є центрами соціальної активності та взаємодії дітей. Але за умов карантину учні практично позбавляються соціальних контактів, які необхідні для навчання та розвитку.

Розкрито, що для мінімізації негативних наслідків закриття навчальних закладів та створення умов для безперервного навчання, особливо стосовно найбільш вразливих верств населення, багато країн запровадили системи дистанційного навчання в школах і закладах вищої освіти. За даними ЮНЕСКО, 53 держави вже розгорнули національні освітні платформи для дистанційного навчання. Проте досить мало систем освіти (навіть серед самих висококласних), володіють хорошим технічним забезпеченням, щоб здійснювати швидкий перехід на дистанційне навчання. Досягнути певного успіху вдалося лише у тих країнах, де дистанційна освіта широко застосовувалася до пандемії.

Уряд Південної Кореї оголосив про заходи з підтримки цифрової освіти. Новий навчальний рік в країні було вирішено розпочати в режимі онлайн-класів з 9 квітня. У корейських школах перший семестр навчального року зазвичай починається з 1 березня і триває до середини липня.

Міністерство зв'язку ОАЕ анонсувало про безперебійну роботу п'яти нових додатків для навчання і бізнесу, що почали працювати у всіх мережах ОАЕ: Google Hangouts Meet, Cisco Webex, Avaya Spaces, BlueJeans і Slack. До цього безперебійний доступ було забезпечено до додатків Microsoft Teams, Skype для бізнесу, Zoom і Blackboard.

Провайдери широкосмугового доступу Великобританії надали громадянам безкоштовний безлімітний Інтернет.

Міністерство освіти і науки Кіпру проводить через Педагогічний інститут прискорене навчання вчителів з питань дистанційної освіти. Велика кількість матеріалів для педагогічної підтримки регулярно розміщується на шкільних сайтах і на сайті міністерства. Окрім того, на державному рівні було закуплено необхідне для дистанційної освіти ліцензійне програмне забезпечення. Десятки тисяч дітей і вчителів увійшли в систему за допомогою наданих їм кодів.

У Гонконзі компанія Microsoft надала можливість безкоштовного використання програми Office 365 Education для 50 тис. вчителів і 800 тис. студентів.

У Китаї та Сингапурі успішно запустили як державні, так і приватні сервіси «віртуальних класів».

У Вірменії запущену єдину університетську платформу iUniversity, що дозволяє дистанційно навчатися під час карантину.

Зроблено висновок, що для забезпечення безперервного навчання необхідно розгорнути національну електронну освітню платформу і забезпечити доступ до неї учнів (електронні пристрої, доступ до мережі Інтернет); наділити вчителів широкими повноваженнями для отримання максимальної віддачі від системи цифрової освіти. Наголошено, що вчителі повинні мати змогу випробовувати різні моделі викладання для вироблення методів, які сприятимуть більш ефективному процесу навчання. Особливу увагу варто було б приділити поліпшенню системи безпеки для отримання можливостей проходження іспитів онлайн. Одна зі складностей буде полягати в організації іспитів особливої важливості (наприклад, ЗНО), які зазвичай не припускають доступу до додаткових ресурсів і передбачають сувору систему ідентифікації особи, що тестується.

Ключові слова: пандемія COVID-19, цифрова освіта, дистанційне навчання, онлайн-клас.

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО COVID-19 КАРАНТИНУ ТА У ПОСТКАРАНТИННОМУ СВІТІ

Аліна Сбруєва, д.пед.н., проф.

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка,
м.Суми, Україна

Метою дослідження є аналіз та узагальнення аналітичних й інформаційних матеріалів міжнародних та національних спеціалізованих академічних он-лайн ресурсів щодо викликів, які несе глобальний карантин в умовах пандемії COVID-19 для систем вищої освіти, та подальшого розвитку процесів інтернаціоналізації вищої освіти у посткарантинному світі.